

Paper

Het mandje van de consumentenprijsindex, de bestedingen en de meting van de CPI in 2018

Jan Walschots

Februari 2018

Inhoud

- 1. Inleiding 3**
- 2. CPI: wat zit er in? 3**
 - 2.1 De totale bestedingen waarvan de CPI de prijsontwikkeling meet 4
 - 2.2 De onderverdeling van de bestedingen in de publicatie van de CPI 5
 - 2.3 De onderverdeling in afdelingen 6
 - 2.4 De onderverdeling in groepen, klassen en subklassen 6
 - 2.5 Conclusie over de inhoud van de CPI 7
- 3. Steekproeven en waargenomen artikelen 7**
 - 3.1 Waarneemmethoden 7
 - 3.2 De steekproef van de CPI 8
 - 3.3 Relevantie van de uitkomsten per artikel 9
 - 3.4 Publicatiebeleid 9
- 4. Achtergronden bij de wegingen van 2018 10**
 - 4.1 Bepaling nieuwe bestedingsaandelen 10
 - 4.2 Kort- en langlopende reeksen in de CPI 11
- 5. Bijlage 1 – Inhoud en weging verslagjaar 2018 13**
- 6. Bijlage 2 – Artikellijst verslagjaar 2018 20**

1. Inleiding

De Consumentenprijsindex (CPI) meet de prijsontwikkeling van alle consumptieve bestedingen van Nederlandse consumenten en is een belangrijke maatstaf voor inflatie. Er wordt vaak gesproken over het vaste boodschappenmandje van de CPI. Het is wel een wat simpele voorstelling om te denken dat het CBS slechts een mandje van boodschappen waarneemt, want de CPI bestrijkt een zeer groot aantal goederen en diensten die alle consumenten in Nederland kopen. Het gaat daarbij om grote steekproeven van artikelen waarvan het CBS de prijzen feitelijk waarneemt.

Bovendien is er nauwelijks te spreken van een vast mandje. Net zoals consumenten voortdurend andere keuzes maken over de aanschaf van een steeds veranderend aanbod van goederen en diensten, zo verandert de steekproef van waargenomen prijzen eigenlijk ook elke maand.

In dit rapport geeft het CBS wat meer inzicht in de inhoud van de CPI. Het rapport bestaat uit twee delen.

In hoofdstuk 2 wordt beschreven wat de bestedingen zijn waarvan het CBS de prijsontwikkeling meet, welke gegevens het CBS daarover verzamelt en wat er wordt gepubliceerd.

In hoofdstuk 3 wordt aangegeven hoe het CBS de prijswaarneming organiseert en de steekproeven trekt, waarmee de gewenste gegevens worden gemeten. Daarbij wordt ook uitgelegd waarom het CBS niet alle details over de steekproef publiceert.

Hoofdstuk 4 geeft enkele achtergronden bij de wegingen van 2018.

Alle genoemde cijfers zijn voor verslagjaar 2018 geüpdatet.

2. CPI: wat zit er in?

De CPI meet de prijsontwikkeling van (bijna) alle goederen en diensten die de consument aanschaf. Bijna alles waar de consument voor betaalt, hoort daarbij.

In paragraaf 2.1 geven we eerst aan wat er NIET in zit en waarom het CBS bij de CPI niet publiceert wat het totale bedrag is van de bestedingen die in de index zijn opgenomen.

In paragraaf 2.2 beschrijven we vervolgens hoe de bestedingen steeds verder worden gedetailleerd.

2.1 De totale bestedingen waarvan de CPI de prijsontwikkeling meet

De prijsontwikkeling van bijna alle consumptieve bestedingen van consumenten wordt in de CPI gemeten. Het zijn vooral internationale voorschriften die bepalen wat er wel en niet tot de consumptie wordt gerekend. Alvorens meer in detail op de inhoud in te gaan is het beter om aan te geven welke uitgaven van consumenten daar dan niet bij zitten. Het gaat om de volgende uitgaven:

- Belastingen over inkomen of vermogen.
Deze worden niet beschouwd als consumptie maar als aftrekpost op het inkomen.
- Sociale verzekeringspremies.
Deze worden niet beschouwd als consumptie maar als aftrekpost op het inkomen.
- Zorg die door sociale verzekering wordt vergoed.
Als de consument voor bepaalde voorzieningen een eigen bijdrage moet betalen, dan telt deze bijdrage wel mee. Het eigen risico-bedrag in de zorgverzekering zit er weer niet in.
- Aankopen door consumenten bij consumenten, bijvoorbeeld van tweedehands goederen.
De CPI meet de consumptie van alle consumenten tezamen. In dit geval vallen uitgaven en ontvangsten tegen elkaar weg.
- Aankoop van huizen en daarmee samenhangende kosten.
De aankoop van een eigen woning wordt gezien als investering. In plaats daarvan wordt in de CPI voor eigen-woningbezitters een huurbedrag toegerekend dat overeenkomt met de huur die de consument zou moeten betalen als hij de woning huurde.¹⁾
- Rentebetalingen.
Financiële transacties worden niet als consumptie beschouwd.
- Giften.
Financiële transacties worden niet als consumptie beschouwd.
- Levensverzekeringen en andere inkomensverzekeringen.
Dit is een verschuiving van consumptie in de tijd. Nadat de levensverzekering tot uitkering komt, zullen de uitgaven die met die uitkering worden gedaan wel tot de consumptie behoren.
- Besparingen.
Besparingen zijn geen consumptie.
- Indirect gemeten financiële diensten (FISIM)
Consumenten betalen in het algemeen hogere rentes aan banken voor geldleningen en dergelijke, dan dat zij ontvangen voor spaargelden. Het renteverskil is een feitelijke maar indirecte betaling voor de diensten van banken en dergelijke. Dit is bij internationale afspraak uitgesloten uit de CPI. Bankdiensten met een direct berekend tarief zitten er wel in.
- Aandelen en andere beleggingen.
Dit is een vorm van besparingen. Transactiekosten behoren wel tot de consumptie.
- Goud en edelstenen, die als beleggingsobject worden gekocht.
Deze worden beschouwd als investering, niet als consumptie.
- Sommige moeilijk te meten diensten zoals kansspelen, drugs, prostitutie.
Deze zouden misschien in de CPI thuishoren, maar zijn om praktische redenen, en volgens internationale afspraken, uitgesloten.

¹⁾ Voor een nadere toelichting zie:

<http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/ED6F8D30-F363-4411-8942-979CF94ACEC9/0/2013HuurwaardeCPI.pdf>

Voor de rest zitten alle consumptieve bestedingen wel in de CPI. Het CBS publiceert over de omvang van de consumptieve bestedingen in twee andere statistieken:

- In de Nationale Rekeningen (NR) worden de totale bestedingen gepubliceerd binnen een stelsel van samenhangende statistieken.
- In het Huishouden Budget Onderzoek (HBO) wordt gemeten hoe de bestedingen van huishoudens zijn verdeeld tussen verschillende huishoudens, over verschillende goederencategorieën en dergelijke.

Bij de bepaling van de bestedingen in de CPI maakt het CBS ieder jaar gebruik van de meest recente beschikbare gegevens uit NR en HBO, en van andere gegevens. Hoe groot het bedrag precies is waarop de CPI is gebaseerd, publiceert het CBS niet.

Eenzijds is dat omdat dat de taak is van NR en HBO, maar anderzijds omdat het wegingschema niet meer wordt herzien als het eenmaal is vastgesteld, ook niet als meer recente uitkomsten van NR of HBO beschikbaar zijn. Dit leidt er toe dat het bedrag waarop de CPI is gebaseerd uiteindelijk kan afwijken van het later gepubliceerde definitieve cijfer van de consumptie. Bovendien zijn tijdreeksen van CPI-bedragen niet betrouwbaar als tijdreeksen van de ontwikkeling van de consumptie, bijvoorbeeld na een revisie van de NR.

2.2 De onderverdeling van de bestedingen in de publicatie van de CPI

De belangrijkste uitkomst van de CPI is het totaalcijfer van de jaar-op-jaar ontwikkeling van alle bestedingen. Het totaalcijfer wordt ook vrijwel altijd gebruikt bij contractaanpassingen, en de totale prijsontwikkeling van de HICP is ook de belangrijkste maatstaf voor het monetaire beleid van de Europese Centrale Bank (ECB).

Om de uitkomsten beter te kunnen duiden worden de totale bestedingen opgedeeld in een aantal consumptie categorieën. Binnen het totaal worden bijvoorbeeld ‘Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken’ onderscheiden. Daarbinnen valt de Groep ‘Voedingsmiddelen’ die verder wordt opgedeeld bijvoorbeeld in ‘Melk, kaas en eieren’. Daaronder wordt tenslotte de subklasse ‘Kaas en kwark’ onderscheiden.

Het aandeel van de bestedingen in een categorie binnen het geheel van de bestedingen bepaalt de wegingsfactor. Voor elke categorie wordt aangegeven hoe de gemiddelde prijsontwikkeling is voor alle consumptieve bestedingen binnen die categorie en ook wordt aangegeven hoe groot het budgetaandeel is van de bestedingen in die categorie.

De weegfactoren beogen het aandeel in de totale consumptie weer te geven van alle goederen en/of diensten tezamen in de betreffende categorie. Andersom horen alle goederen en diensten, die consumenten aanschaffen tot één categorie. De weegfactoren worden jaarlijks geactualiseerd om de meest recente informatie over de samenstelling van de consumptie te gebruiken.

Voor elke consumptie categorie worden aparte prijsindexcijfers gepubliceerd. Deze prijsindexcijfers beschrijven de gemiddelde prijsontwikkeling van alle goederen en diensten in de categorie.

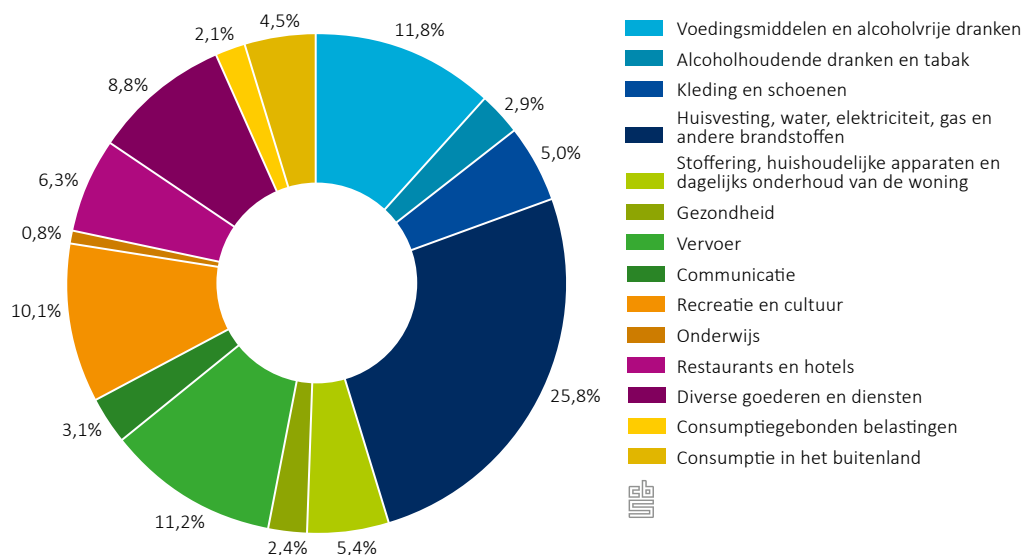
De onderverdeling van de consumptie in categorieën is gebaseerd op een classificatie die is opgesteld door de Verenigde Naties (UN) in samenwerking met statistici uit de gehele wereld, de COICOP (Classification of Individual Consumption According to Purpose).

In 2016 is de classificatie ECOICOP ingevoerd (European Classification of Individual Consumption by Purpose), die een nog gedetailleerdere indeling kent. De nieuwe classificatie is uitgebreid beschreven op de CBS-website²⁾. Ook is in 2016 het indexreferentiejaar gewijzigd van 2006=100 naar 2015=100. De belangrijkste informatie hierover vindt u hier³⁾.

2.3 De onderverdeling in afdelingen

De internationale COICOP-indeling is ingedeeld in 12 zogenaamde ‘afdelingen’. Daarnaast onderscheidt het CBS in de CPI de afdeling ‘Consumptiegebonden belastingen’ en de afdeling ‘Consumptie in het buitenland’. In figuur 2.3.1 zijn alle 14 afdelingen opgenomen en hun weegtaandeel in 2018.

2.3.1 Verdeling van de bestedingen over 14 afdelingen, CPI 2018

2.4 De onderverdeling in groepen, klassen en subklassen

De afdelingen zijn onderverdeeld in groepen, klassen en subklassen. In totaal omvat de CPI 14 afdelingen, 50 groepen, 88 klassen en 201 subklassen. De weging telt op tot 100 000 punten. De gemiddelde omvang van een groep is 2 000 weegpunten, van een klasse is dat 918 weegpunten en van een subklasse 332. Een subklasse omvat dus gemiddeld minder dan 0,4 procent van de bestedingen.

In bijlage 1 is het volledige overzicht van de indeling en van de weegfactoren voor 2018 opgenomen.

²⁾ <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/E8F6CC1A-1080-4448-B146-9DD3DC4466DB/0/2015EP34ECOICOP.pdf>

³⁾ https://www.cbs.nl/-/media/imported/onze%20diensten/methoden/dataverzameling/korte%20onderzoeksbeschrijvingen/documents/2015/07/basis2015_100_rapport_versie_def.pdf

2.4.1 Publicatie indeling CPI, op basis van ECOICOP classificatie

	waarvan		
	Totaal	Niet onderverdeeld	Onderverdeeld
Totaal	1		1
Afdelingen	14		14
Groepen	50	11	39
Klassen	88	20	68
Subklassen	201	200	1
Publicatieregels	354	231	

2.5 Conclusie over de inhoud van de CPI

Hiermee eindigt de omschrijving van waar de CPI over publiceert.

Aangegeven is van welke uitgaven het CBS in de CPI de prijsontwikkeling wil meten en welke uitgaven zijn uitgesloten. Vervolgens is aangegeven hoe de totale bestedingen zijn onderverdeeld in de publicatie. Voor elk onderdeel wordt een weegfactor gepubliceerd, die het aandeel in de bestedingen aangeeft, en voor elk onderdeel wordt een prijsindexreeks gepubliceerd.

Door aggregatie van de uitkomsten van subklassen, en met gebruikmaking van de weegfactoren, worden de indices per klasse berekend. Door aggregatie van de uitkomsten per klasse volgen de uitkomsten per groep en door aggregatie van de groepen volgt de uitkomst voor de afdelingen. Uiteindelijk volgt uit de aggregatie van de 14 afdelingen de totaaluitkomst.

3. Steekproeven en waargenomen artikelen

In hoofdstuk 2 hebben wij vastgesteld dat in beginsel de ontwikkeling van de prijzen van alle goederen en diensten die consumenten kopen in de CPI wordt beschreven en dat de bestedingen zo aan de verdeling van de weegfactoren bijdragen. In dit hoofdstuk beschrijven wij in het kort hoe wordt gekozen welke prijzen feitelijk worden waargenomen.

3.1 Waarneemmethoden

Het is niet mogelijk om van alle transacties de prijzen te registreren. Een stap in die richting wordt gezet als transactiedata worden verzameld. Daarbij ontvangt het CBS integrale gegevens van transacties die bij bepaalde winkelketens en websites zijn verricht. Deze gegevens beschrijven zeer vele transacties voor zeer vele artikelen. Zo worden bijvoorbeeld in

supermarkten al enkele jaren de prijzen van alle artikelen gemeten. Het gebruik van transactiedata in andere branches, zoals bij de bouwmarkten, neemt toe en wordt verder ontwikkeld.

Voor de rest zijn er zeer verschillende waarneemmethoden in gebruik. Sommige prijzen worden waargenomen uit registraties en beschrijven zo ook alle transacties. Ook worden prijsontwikkelingen gemeten aan de hand van tarieven en gebruikersprofielen, bijvoorbeeld bij energie en telecomdiensten. Prijswaarneming via internet, zowel handmatig als via webscrapers, wordt ook steeds vaker toegepast. Deze op het bedrijf of product toegespitste waarneemmethoden leiden vaak tot een brede dekking van artikelen.

Moeilijker is het om heel veel artikelen waar te nemen in winkels met een zeer breed assortiment, wanneer prijswaarnemers van het CBS daar prijzen gaan meten. Dan worden steekproeven getrokken van winkels en van artikelen, waarvan de prijzen worden gemeten.

3.2 De steekproef van de CPI

Binnen elke subklasse wordt een aantal artikelen geselecteerd en beschreven op basis van analyse van de markt. De meest populaire artikelen worden vaak gekozen, maar ook zeker niet altijd. De CPI moet alle artikelen representeren, ook de minder populaire.

Een beschrijving van de artikelen waarvan de prijswaarnemers de prijzen moeten meten is nodig omdat de omschrijvingen van ECOICOP te algemeen zijn. Zo worden bijvoorbeeld voor de meting van de prijsontwikkeling van de ECOICOP-subklasse 'Damesschoenen' prijzen waargenomen van drie soorten pumps, laarzen, twee soorten zomerschoenen, loafers, ballerina's, bootees, teenslippers, veterschoenen en sneakers. Van elk product wordt een specificatie gegeven van bijvoorbeeld het model, het materiaal, de hak en de loopzool. Uiteraard worden de prijzen van seizoensartikelen uitsluitend in het seizoen waargenomen.

Het aantal artikelen in een subklasse en het aantal winkels waar voor een bepaald artikel prijzen worden verzameld hangen af van de weging van de subklasse, van de diversiteit van het aanbod, van de spreiding en veranderlijkheid van de prijzen, enzovoort.

In 2018 worden elke maand prijzen van vele tienduizenden artikelen met transactiedata en webscrapers verzameld, en prijswaarnemers nemen maandelijks in winkels en op internet bij ruim 4 duizend winkels rond 18 duizend prijzen waar van zo'n 800 artikelen.

Het pakket waargenomen artikelen verandert voortdurend. Bij transactiedata en webscrapers gaat dat uiteraard vanzelf, bij andere waarneemvormen worden voortdurend marktontwikkelingen gevolgd en worden artikelomschrijvingen aangepast aan het veranderende aanbod.

Als artikelen gedurende het jaar worden vervangen, wordt de weging van het oude artikel overgedragen op het nieuwe artikel. Bij de vergelijking van de prijzen van het oude artikel met die van het nieuwe artikel worden, waar nodig, correcties aangebracht wanneer het prijsverschil is toe te schrijven aan kwaliteitsverschillen.

3.3 Relevantie van de uitkomsten per artikel

In rekentechnische zin worden artikelen in de CPI behandeld als een verdere detaillering van de subklassen. Een artikel krijgt een weging en van elk artikel wordt een prijsindex berekend. Zoals subklassen kunnen worden geaggregeerd naar klassen, groepen, afdelingen en de totaal-index, zo worden artikelen geaggregeerd naar subklassen.

Er zijn echter wezenlijke verschillen tussen de indexcijfers per artikel en de indexcijfers per subklasse:

- De weegfactoren per artikel zijn geen afspiegeling van de consumptie per artikel
- De indexcijfers per artikel zijn onvoldoende betrouwbaar voor publicatie

De weging voor ECOICOP subklasse 'nieuwe auto's' bedraagt bijvoorbeeld 1 945. Dat betekent dat consumenten in de periode waarover de weging is bepaald, van elke 100 000 euro gemiddeld 1 945 euro aan nieuwe auto's besteedden.

Als de weging voor een bepaald type auto in de steekproef 65 bedraagt, zegt dat echter niets over het aantal verkochte auto's van dat type. De in de steekproef getrokken auto representeert namelijk ook de verkopen van een groot aantal andere auto's. Het publiceren van de artikelweningen is dus niet zinvol.

De nauwkeurigheidseisen die aan de CPI kunnen worden gesteld zijn dat de totaaluitkomst zeer betrouwbaar moet zijn en dat de gepubliceerde uitkomsten op detailniveau voldoende betrouwbaar zijn. Het is een statistische wetmatigheid dat de relatieve steekproefvariantie steeds kleiner wordt naarmate er meer wordt geaggregeerd. Hierdoor kan worden gesteld dat de steekproefvariantie per artikel gemiddeld groter is dan van subklassen, klassen, groepen enzovoort. De prijsontwikkeling per artikel kan dan ook onvoldoende nauwkeurig gemeten zijn voor publicatie. Het is bovendien niet de taak van het CBS om in de CPI de prijsontwikkeling van individuele artikelen te beschrijven, maar uitsluitend de prijsontwikkelingen van ECOICOP-subklassen en hogere aggregaten.

3.4 Publicatiebeleid

Het CBS maakt niet in detail bekend welke artikelen worden waargenomen en wat de prijzen en prijsontwikkelingen van die artikelen zijn. De gedetailleerde artikelomschrijvingen bevatten vaak informatie over merk en/of type of er is uit af te leiden waar de prijzen zijn waargenomen. In de CBS-wet is geheimhouding van informatie over prijzen van individuele producten of in individuele winkels gewaarborgd.

De CBS-wet waarborgt hiermee in de eerste plaats de belangen van de bedrijven en instellingen die meewerken bij de dataverzameling. Het is daarnaast in het belang van de statistiek zelf dat bepaalde details niet worden geopenbaard.

Als prijzen of prijsontwikkelingen zeer gedetailleerd zouden worden gepubliceerd, zouden ze als een soort norm kunnen gaan gelden, waarop winkeliers de prijzen zouden kunnen aanpassen van precies de artikelen waarvan het CBS de prijzen waarneemt. Als de prijzen van artikelen in de CPI- steekproef meer of anders worden aangepast dan de overige prijzen dan

verandert wel de CPI-uitkomst, maar niet de werkelijke prijsontwikkeling, en daarmee zou het CBS-cijfer minder betrouwbaar worden.

De kans op dit soort effecten is misschien niet zo groot, maar de betrouwbaarheid van de uitkomst telt voor het CBS toch zwaarder.

Wel hebben wij een algemeen en geanonimiseerd overzicht samengesteld van de artikelen waarvan prijzen worden waargenomen in de CPI. Deze lijst vindt u in bijlage 2.

VOORBEELD: De prijsindex voor kranten

De uitgaven van consumenten aan kranten maken deel uit van de CPI (ECOICOP 095210). Als het CBS een zeer betrouwbare index van kranteprijzen zou willen maken zou dat een uitgebreide prijswaarneming bij alle kranten en van alle verkoopvormen vergen. Voor de CPI is zo'n volledige beschrijving niet noodzakelijk en kan worden volstaan met een selectie van prijzen die worden gevolgd.

Stel nu als een volledig hypothetisch voorbeeld dat het CBS onder andere de prijs van een jaarabonnement voor NRC-Handelsblad en de prijs van een los exemplaar van NRC-Next selecteert en volgt. Als dat bekend wordt gemaakt zou de marketingafdeling van de uitgever kunnen bedenken dat zij de prijs van een los exemplaar van NRC-Handelsblad en een jaarabonnement op NRC-Next kan verhogen, zonder dat dat leidt tot een stijging van de prijsindex van kranten. Als het dan toevallig of bewust een keer op die manier gebeurt, dan zal er ongetwijfeld een journalist van NRC zijn die dat opmerkt en constateert dat de prijsindex misschien toch iets minder betrouwbaar is.

4. Achtergronden bij de wegingen van 2018

Jaarlijks worden in de CPI nieuwe bestedingsaandelen bepaald. Deze worden telkens in januari van een jaar voor het eerst gebruikt voor de berekening van de prijsindexcijfers en blijven een jaar constant. Dit hoofdstuk licht de achtergrond van de jaarlijkse basisverlegging voor het verslagjaar 2018 toe.

4.1 Bepaling nieuwe bestedingsaandelen

De bestedingsaandelen van de gemiddelde consument worden als volgt bepaald:

- De CPI die in jaar t wordt gepubliceerd, is gebaseerd op het gemiddelde

- consumptiepatroon van jaar t-1. De in 2018 te publiceren indexcijfers worden dus gewogen met bestedingsaandelen van 2017.
- De basis voor het bepalen van de bestedingsaandelen in 2017 vormen de voorlopige consumptiecijfers van de Nationale Rekeningen van 2016 (NR 2016V). Dit, omdat de cijfers van 2017 nog niet beschikbaar zijn.
 - Als voor bepaalde artikelgroepen de cijfers uit de Nationale Rekeningen niet voorhanden zijn, worden alternatieve bronnen gebruikt.
 - Het mandje dat in 2018 wordt gebruikt, tracht de bestedingen van de consument in 2017 te benaderen. Grote aantoonbare wijzigingen in bestedingen tussen 2016 en 2017 worden gecorrigeerd in de bedragen ten opzichte van de bedragen uit de Nationale Rekeningen. Voor verslagjaar 2018 is dat gebeurd bij aardgas en stadsverwarming.
 - De bedragen uit de Nationale Rekeningen worden gecorrigeerd voor het conceptuele verschil tussen het consumptiebegrip van de Nationale Rekeningen en de CPI met betrekking tot de uitgaven van buitenlanders in Nederland (niet in de CPI, wel in de HICP).
 - De bedragen uit de Nationale Rekeningen worden via een schema verdeeld naar de CPI artikelgroepen (ECOICOP groepen).
 - Voor enkele ECOICOP groepen vindt een verdere onderverdeling naar het laagste niveau plaats met behulp van diverse bronnen. Het gaat onder andere om het Budgetonderzoek en marktinformatie van derden. De bedragen op het laagste artikelgroep niveau worden vervolgens herschaald naar 100 000 punten.
 - Vervolgens worden de bestedingsaandelen van het jaar 2017 gewaardeerd tegen prijzen van december 2017 en weer herschaald naar 100 000 punten. Deze weegpunten (ook wel decembergewichten genoemd) worden gepubliceerd op StatLine. Voor het verslagjaar 2018 zijn er op het laagste publicatieniveau 231 artikelgroepen.

4.2 Kort- en langlopende reeksen in de CPI

Het consumptiepakket van de CPI wordt jaarlijks aangepast. Dit betekent dat de langlopende reeks 2015=100 gebaseerd is op jaarlijks veranderende bestedingsaandelen.

Om de indexcijfers van de verschillende jaren (met verschillende bestedingsaandelen) aan elkaar te koppelen wordt de volgende werkwijze gehanteerd:

Voor alle CPI artikelgroepen worden zogenaamde *kortlopende indexreeksen* bepaald. Voor het verslagjaar 2018 beginnen deze kortlopende indexreeksen in december 2017 en lopen ze 13 maanden, dus tot en met december 2018. Bij de start van een kortlopende reeks staan alle indexen op 100.

Met behulp van deze kortlopende indexcijfers van de verschillende artikelgroepen worden iedere maand in 2018 de prijsveranderingen ten opzichte van december 2017 berekend.

Deze prijsveranderingen worden vervolgens vermenigvuldigd met de langlopende reeks voor iedere artikelgroep van de CPI in december 2017.

In formule:

$$\text{CPI januari 2018} = (\text{CPI december 2017}) * (\text{kortlopende CPI januari 2018}) / (\text{kortlopende CPI december 2017}).$$

In tabel 2 staat een fictief voorbeeld voor de artikelgroep brood. In de rechterkolom staat de langlopende reeks, van januari 2017 tot en met december 2017. De waarde voor januari 2018 wordt berekend met de kortlopende reeks die in december 2017 met waarde 100 start.

De eerste stap is het berekenen van de prijsverandering in januari 2018 ten opzichte van december 2017. Dat is $100,53/100 = 1,0053$.

De tweede stap is het vermenigvuldigen van die prijsverandering met het indexcijfer van december 2017 uit de langlopende reeks. Dus $1,0053 * 98,95 = 99,47$.

Dat is dus de waarde van de langlopende reeks voor januari 2018.

4.2.1 Een fictief voorbeeld voor de artikelgroep Brood

Kortlopende reeks (december 2017 =100)		Langlopende reeks (2015=100)	
maand	index	maand	index
		januari 2017	98,78
		februari 2017	98,71
		maart 2017	98,73
		april 2017	98,41
		mei 2017	99,31
		juni 2017	99,52
		juli 2017	99,69
		augustus 2017	99,41
		september 2017	99,96
		oktober 2017	99,57
		november 2017	99,98
december 2017	100,00	december 2017	98,95
januari 2018	100,53	januari 2018	99,47

De kortlopende reeks

De gewichten die bij de berekening van de kortlopende indices voor 2018 worden gebruikt zijn de gewichten van het jaar 2017, gewaardeerd tegen het prijsniveau van december. Ook in de nieuwsberichten en op StatLine worden deze decembergewichten getoond en niet de jaargewichten.

5. Bijlage 1 – Inhoud en weging verslagjaar 2018

Inhoud en weging van Afdelingen, Groepen, Klassen en Subklassen

Totaal	Afde- lingen	Groepen	Klassen	Subklassen	Totaal	Afde- lingen	Groe- pen	Klassen	Sub- klassen
000000	TOTAAL	CONSUMPTIEVE	BESTEDINGEN		100 000				
010000	VOEDINGSMIDDELEN	EN	ALCOHOLVRIJE	DRANKEN	11 753				
011000	Voedingsmiddelen				10 769				
011100	Brood en granen				2 375				
011110	Rijst								61
011120	Bloem en andere granen								26
011130	Brood								828
011140	Overige bakkerijproducten								1 078
011150	Pizza en quiche								121
011160	Pastaproducten en couscous								140
011170	Ontbijtgranen								63
011180	Overige graanproducten								58
011200	Vlees				2 341				
011210	Rund- en kalfsvlees								367
011220	Varkensvlees								511
011230	Schape- en geitenvlees								27
011240	Pluimveevlees								290
011250	Overig vlees								32
011270	Gedroogd, gezouten of gerookt vlees								677
011280	Overige vleesbereidingen								437
011300	Vis en schaal- en schelpdieren				364				
011310	Verse of gekoelde vis								87
011330	Verse of gekoelde schaal- en schelpdieren								63
011350	Gedroogde, gezouten of gerookte vis en schaal- en schelpdieren								88
011360	Overige bereidingen en conserven van vis en schaal- en schelpdieren								126
011400	Melk, kaas en eieren				1 424				
011410	Verse volle melk								19
011420	Verse halfvolle en magere melk								171
011430	Houdbare melk								22
011440	Yoghurt								131
011450	Kaas en kwark								714
011460	Overige zuivelproducten								266
011470	Eieren								101
011500	Oliën en vetten				218				
011510	Boter								33
011520	Margarine en andere plantaardige vetten								156
011530	Olijfolie								23
011540	Overige eetbare olie								6
011600	Fruit				832				
011610	Vers of gekoeld fruit								641
011630	Gedroogd fruit en noten								135
011640	Conserven van fruit en producten op basis van fruit								56
011700	Groenten				1 540				
011710	Verse of gekoelde groenten behalve aardappelen en andere knollen								568
011720	Diepvries groenten behalve aardappelen en andere knollen								58
011730	Gedroogde groenten, andere bereidingen en conserven van groenten								343
011740	Aardappelen								394
011750	Chips								176
011800	Suiker, jam, honing, chocolade en snoepgoed				827				

Inhoud en weging van Afdelingen, Groepen, Klassen en Subklassen (vervolg)

Totaal	Afde- lingen	Groepen	Klassen	Subklassen	Totaal	Afde- lingen	Groe- pen	Klassen	Sub- klassen
				011810 Suiker					44
				011820 Jam, marmelade en honing					97
				011830 Chocolade					316
				011840 Snoepgoed					250
				011850 Consumptie-ijs en roomijs					113
				011860 Kunstmatige zoetstoffen					8
				011900 Voedingsmiddelen n.e.g.			847		
				011910 Sauzen, samengestelde kruiden					167
				011920 Zout, specerijen en keukenkruiden					115
				011930 Babyvoeding					110
				011940 Kant-en-klarmaaltijden					105
				011990 Overige voedingsmiddelen n.e.g.					350
		012000 Alcoholvrije dranken					984		
			012100 Koffie, thee en cacao					340	
				012110 Koffie					286
				012120 Thee					48
				012130 Cacao					6
			012200 Mineraalwater, frisdranken, vruchten- en groentesappen					644	
				012210 Mineraalwater of bronwater					15
				012220 Frisdranken					348
				012230 Vruchten- en groentesappen					281
		020000 ALCOHOLHOUDENDE DRANKEN EN TABAK				2 851			
			021000 Alcoholhoudende dranken				1 231		
				021100 Gedistilleerde dranken				272	
				021110 Gedistilleerde dranken en likeuren					272
			021200 Wijn					568	
				021210 Wijn van druiven					525
				021230 Distillatiewijn					44
			021300 Bier					391	
				021310 Pils					264
				021320 Overig alcoholhoudend bier					74
				021330 Licht alcoholisch en alcoholvrij bier					53
		022000 Tabak					1 620		
				022010 Sigaretten					1 123
				022020 Sigaren					55
				022030 Shag en andere tabaksproducten					442
		030000 KLEDING EN SCHOENEN				5 002			
			031000 Kleding en kledingstoffen				4 230		
				031200 Kleding				4 074	
				031210 Herenkleding					1 054
				031220 Dameskleding					2 212
				031230 Baby- en kinderkleding					808
			031300 Overige kledingartikelen en toebehoren					128	
				031310 Overige kledingartikelen					128
			031400 Wasserijen en stomerijen, reparatie en verhuur van kleding					28	
				031410 Wasserijen en stomerijen					28
		032000 Schoenen					771		
				032100 Schoenen				771	
				032110 Herenschoenen					205
				032120 Damesschoenen					406
				032130 Kinderschoenen					160
		040000 HUISVESTING, WATER, ELEKTRICITEIT, GAS EN ANDERE BRANDSTOFFEN				25 814			
			041000 Werkelijke woninghuur				7 447		
				041100 Werkelijke woninghuur betaald door huurders				7 418	
				041200 Overige werkelijke woninghuur				29	
				041220 Garagehuur en overige huur betaald door huurders					29
		042000 Toegerekende huur					12 869		
				042100 Toegerekende huur eigen woning					12 869

Inhoud en weging van Afdelingen, Groepen, Klassen en Subklassen (vervolg)

Totaal	Afde- lingen	Groepen	Klassen	Subklassen	Totaal	Afde- lingen	Groe- pen	Klassen	Sub- klassen
		043000	Onderhoud en reparatie van de woning				503		
			043100	Materiaal voor onderhoud en reparatie van de woning					397
			043200	Diensten voor onderhoud en reparatie van de woning					106
				043240 Diensten van schilders					106
		044000	Watervoorziening en diverse diensten in verband met de woning				1 321		
			044100	Watervoorziening					417
			044200	Ophalen van huisvuil					556
			044300	Riolering					272
			044400	Overige diensten in verband met de woning n.e.g.					77
				044410 Onderhoudskosten in meergezinswoningen					77
		045000	Elektriciteit, gas en andere brandstoffen				3 675		
			045100	Elektriciteit					1 397
				045101 Transport van elektriciteit					634
				045102 Levering van elektriciteit					675
				045103 Specifieke heffingen elektriciteit					88
			045200	Gas					2 145
				045210 Aardgas en stadsgas					2 145
				045211 Transport van gas					419
				045212 Levering van gas					887
				045213 Specifieke heffingen gas					839
			045500	Stadsverwarming					133
		050000	STOFFERING, HUISHOUDELIJKE APPARATEN EN DAGELIJKS ONDERHOUD VAN DE WONING				5 373		
			051000	Meubelen en stoffering, vloerbedekking			2 121		
				051100 Meubelen en stoffering					1 784
				051110 Meubelen voor het huis					1 275
				051120 Tuinmeubelen					172
				051130 Verlichtingsapparatuur					116
				051190 Overige meubelen en stoffering					221
				051200 Vloerbedekking					337
				051210 Vaste vloerbedekking en tapijten					158
				051220 Overige vloerbedekking					179
			052000	Huishoudtextiel			397		
				052010 Meubelstoffen en gordijnen					203
				052020 Beddengoed					156
				052030 Tafel- en toiletlinen					37
			053000	Huishoudelijke apparaten			639		
				053100 Grote huishoudelijke apparaten, al dan niet elektrisch					481
				053110 Koel- en vrieskasten					90
				053120 (Af)wasmachines en wasdrogers					218
				053130 Forniuzen, ovens, magnetrons en dergelijke					52
				053140 Verwarming, airconditioners					69
				053150 Schoonmaakapparaten					51
				053200 Kleine elektrische huishoudelijke apparaten					133
				053210 Keukenmachines					17
				053220 Koffiezetapparaten, waterkokers en dergelijke					95
				053230 Strijkijzers					20
				053300 Reparatie van huishoudelijke apparaten					25
			054000	Glas, servies en huishoudelijke artikelen			523		
				054010 Glaswerk, kristal en aardewerk of porselein					72
				054020 Messen, bestek en zilverwerk					74
				054030 Niet-elektrische keukenartikelen					378
			055000	Gereedschappen en werktuigen voor huis en tuin			262		
				055100 Grote gereedschappen en werktuigen					78
				055110 Grote gereedschappen en werktuigen met motor					78
				055200 Kleine gereedschappen en toebehoren					184
				055210 Kleine handgereedschappen					74
				055220 Diverse losse onderdelen					110

Inhoud en weging van Afdelingen, Groepen, Klassen en Subklassen (vervolg)

Totaal	Afde- lingen	Groepen	Klassen	Subklassen	Totaal	Afde- lingen	Groe- pen	Klassen	Sub- klassen
				056000 Goederen en diensten voor het dagelijks onderhoud van de woning			1 431		
				056100 Niet-duurzame huishoudproducten				501	
				056110 Schoonmaak- en onderhoudsproducten					239
				056120 Overige niet-duurzame kleine huishoudproducten					262
				056200 Diensten ten behoeve van het huishouden				930	
				056290 Overige diensten ten behoeve van het huishouden					930
				060000 GEZONDHEID			2 378		
				061000 Medische producten, apparaten en toestellen			880		
				061100 Farmaceutische producten				313	
				061200 Overige medische producten				44	
				061210 Zwangerschapstests, condooms en andere mechanische contraceptiva					4
				061290 Overige medische producten n.e.g.					40
				061300 Therapeutische apparaten en toestellen				523	
				061310 Brillen op sterkte en contactlenzen					358
				061320 Gehoorapparaten					165
				062000 Extramurale gezondheidszorg			1 498		
				062100 Diensten van artsen				11	
				062120 Diensten van medisch specialisten					11
				062200 Diensten van tandartsen				674	
				062300 Diensten van paramedici				814	
				062390 Overige paramedische diensten					814
				070000 VERVOER			11 188		
				071000 Aankoop van voertuigen			3 337		
				071100 Auto's				2 756	
				071110 Nieuwe auto's					1 945
				071120 Tweedehands auto's					812
				071200 Motorfietsen, scooters, bromfietsen en elektrische fietsen				327	
				071300 Fietsen				254	
				072000 Gebruik van privé-voertuigen			5 832		
				072100 Onderdelen en accessoires van privé-voertuigen				301	
				072110 Banden					127
				072120 Onderdelen van privé-voertuigen					105
				072130 Accessoires voor privé-voertuigen					70
				072200 Brandstoffen en smeermiddelen voor privé-voertuigen			3 128		
				072210 Diesel					673
				072220 Benzine					2 389
				072230 Overige brandstoffen voor privé-voertuigen					66
				072300 Onderhoud en reparatie van privé-voertuigen				1 775	
				072400 Overige diensten in verband met privé-voertuigen				628	
				072410 Huur van garages, parkeerplaatsen en privé-voertuigen					296
				072420 Parkeer- en tolgeld					109
				072430 Rijlessen, rijexamens, rijbewijzen en technische keuringen					223
				073000 Vervoersdiensten			2 019		
				073100 Personenvervoer per spoor				741	
				073110 Personenvervoer per spoor					626
				073120 Personenvervoer per tram of metro					115
				073200 Personenvervoer over de weg				383	
				073210 Personenvervoer per bus					245
				073220 Personenvervoer per taxi of huurauto met chauffeur					139
				073300 Personenvervoer door de lucht				585	
				073320 Internationale vluchten					585
				073400 Personenvervoer over zee of over binnenwateren				52	
				073410 Personenvervoer over zee					23
				073420 Personenvervoer over binnenwateren					29
				073600 Overige aankopen van vervoersdiensten				257	
				073620 Verhuizing en opslag					257

Inhoud en weging van Afdelingen, Groepen, Klassen en Subklassen (vervolg)

Totaal	Afde- lingen	Groepen	Klassen	Subklassen	Totaal	Afde- lingen	Groe- pen	Klassen	Sub- klassen
	080000	COMMUNICATIE				3 089			
		081000	Post- en pakketdiensten				106		
			081010	Bezorging van brieven					51
			081090	Overige postdiensten					54
		082000	Telefoonapparatuur				471		
			082020	Mobiele telefoons					471
		083000	Telefoon- en internetdiensten				2 513		
			083010	Vaste telefoondiensten					83
			083020	Mobiele telefoondiensten					1 084
			083030	Verlenen van toegang tot internet					123
			083040	Gebundelde telecommunicatiediensten					1 224
	090000	RECREATIE EN CULTUUR				10 146			
		091000	Audio- en videoapparatuur, foto- en filmapparatuur en gegevensverwerkende apparatuur				1 623		
			091100	Audio- en video-opname- en -weergaveapparatuur				479	
			091110	Audio-opname- en -weergaveapparatuur					83
			091120	Televisies en video-apparatuur					323
			091130	Draagbare beeld- en geluidapparatuur					28
			091190	Overige apparatuur voor de opname en weergave van audio en video					45
			091200	Foto- en filmapparatuur en optische instrumenten				185	
			091210	Camera's					122
			091220	Accessoires voor foto- en filmapparatuur					62
			091300	Gegevensverwerkende apparatuur				688	
			091310	Personal computers					285
			091320	Accessoires voor gegevensverwerkende apparatuur					114
			091330	Software					290
			091400	(On)bespeelde beeld- en geluidsdragers				243	
			091410	Voorbespeelde dragers van beeld of geluid					195
			091490	Overige beeld- en geluidsdragers					48
			091500	Reparatie van audio- en videoapparatuur, foto- en filmapparatuur en gegevensverwerkende apparatuur				28	
		092000	Overige grote duurzame goederen voor recreatie en cultuur				395		
			092100	Grote duurzame goederen voor recreatie buitenshuis				239	
			092110	Kampeertentwagens, caravans en aanhangwagens					140
			092130	Boten, buitenboordmotoren en bootuitrusting					99
			092200	Muziekinstrumenten en grote duurzame goederen voor recreatie binnenshuis				96	
			092210	Muziekinstrumenten					96
			092300	Onderhoud en reparatie van andere grote duurzame goederen voor recreatie en cultuur				60	
		093000	Overige artikelen en overig materieel voor recreatie, tuinen en huisdieren				2 225		
			093100	Spellen, speelgoed en hobby's				598	
			093110	Spellen en hobby's					171
			093120	Speelgoed en feestartikelen					427
			093200	Sport- en kampeertentwagens en artikelen voor recreatie in de open lucht				323	
			093210	Sportartikelen					251
			093220	Kampeertentwagens en artikelen voor recreatie in de open lucht					72
			093300	Tuinen, planten en bloemen				658	
			093310	Tuinproducten					48
			093320	Planten en bloemen					611
			093400	Huisdieren en producten voor huisdieren				494	
			093420	Producten voor huisdieren					494
			093500	Diensten ten behoeve van huisdieren				151	
		094000	Diensten op het gebied van recreatie en cultuur				3 272		
			094100	Diensten op het gebied van recreatie en sport				1 953	
			094110	Entree attractieparken, bijwonen van recreatie- en sportevenementen					862
			094120	Deelname aan recreatie en sport					781
			094130	Contributie sport- en ontspanningsverenigingen					310

Inhoud en weging van Afdelingen, Groepen, Klassen en Subklassen (vervolg)

Totaal	Afde- lingen	Groepen	Klassen	Subklassen	Totaal	Afde- lingen	Groe- pen	Klassen	Sub- klassen
				094200 Diensten op het gebied van cultuur					1 320
				094210 Bioscopen, theaters en concerten					581
				094220 Musea, bibliotheken, dierentuinen					347
				094230 Kijk- en luistergelden en televisieabonnementen					321
				094250 Diensten op het gebied van fotografie					71
				095000 Kranten, boeken en schrijfwaren			1 058		
				095100 Boeken				323	
				095110 Fictieboeken					174
				095120 Studietoeken					108
				095130 Overige non-fictieboeken					41
				095200 Kranten en tijdschriften				348	
				095210 Kranten					172
				095220 Tijdschriften					176
				095300 Divers drukwerk				82	
				095400 Schrijfwaren en tekenartikelen				305	
				095410 Producten van papier					109
				095490 Overige schrijfwaren en tekenartikelen					196
				096000 Pakketreizen			1 572		
				096020 Pakketreizen naar het buitenland					1 572
100000 ONDERWIJS						763			
				102000 Secundair onderwijs			315		
				104000 Tertiair onderwijs			379		
				105000 Onderwijs dat niet naar niveau kan worden ingedeeld			70		
110000 RESTAURANTS EN HOTELS						6 305			
				111000 Catering diensten			5 560		
				111100 Restaurants, cafés en dergelijke				5 239	
				111110 Restaurants, cafés en dancings					3 136
				111120 Fastfood en afhaalmaaltijden					2 103
				111200 Kantines				322	
				112000 Accommodatie			745		
				112010 Hotels, motels, herbergen en dergelijke					253
				112020 Bungalowparken, kampeertreinen, jeugdherbergen en dergelijke					491
120000 DIVERSE GOEDEREN EN DIENSTEN						8 787			
				121000 Persoonlijke verzorging			2 554		
				121100 Kapsalons en schoonheidsinstituten				893	
				121110 Heren- en kinderkappers					141
				121120 Dameskappers					506
				121130 Schoonheidsbehandelingen					245
				121200 Elektrische apparaten voor lichaamsverzorging				69	
				121210 Elektrische apparaten voor lichaamsverzorging					69
				121300 Overige apparaten, artikelen en producten voor lichaamsverzorging				1 592	
				121310 Niet-elektrische apparaten					81
				121320 Artikelen voor persoonlijke hygiëne en wellness, esoterische en schoonheidsproducten					1 511
				123000 Artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g.			546		
				123100 Sieraden, klokken en horloges				308	
				123110 Sieraden					244
				123120 Klokken en horloges					64
				123200 Overige artikelen voor persoonlijk gebruik				239	
				123210 Reisartikelen					131
				123290 Overige artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g.					107
				124000 Sociale bescherming			1 634		
				124010 Kinderopvang					1 311
				124030 Thuiszorg					323
				125000 Verzekeringen			1 424		
				125200 Verzekeringen in verband met de woning				367	
				125300 Verzekeringen in verband met de gezondheid				466	
				125320 Particuliere verzekeringen in verband met gezondheid					466

Inhoud en weging van Afdelingen, Groepen, Klassen en Subklassen (slot)

Totaal	Afde- lingen	Groepen	Klassen	Subklassen	Totaal	Afde- lingen	Groe- pen	Klassen	Sub- klassen
				125400 Verzekeringen in verband met vervoer					376
				125410 Motorrijtuigverzekeringen					319
				125420 Reisverzekeringen					57
				125500 Overige verzekeringen				215	
		126000 Financiële diensten n.e.g.					833		
		126200 Overige financiële diensten n.e.g.						833	
				126210 Vergoedingen voor banken en postkantoren					809
				126220 Honoraria en kosten van de diensten van effectenmakelaars, beleggingsadviseurs					24
		127000 Overige diensten n.e.g.					1 797		
				127010 Administratieve kosten					520
				127020 Juridische diensten en accountants					850
				127030 Diensten van begrafenisondernemers					257
				127040 Overige betalingen en diensten					170
		130000 CONSUMPTIEGEBONDEN BELASTINGEN				2 059			
		131000 Zuiveringsheffing					501		
		132000 Motorrijtuigenbelasting					1 536		
		133000 Hondenbelasting					21		
		140000 CONSUMPTIE IN HET BUITENLAND				4 492			
		141000 Voeding buitenland					940		
		142000 Vervoer buitenland					1 030		
		143000 Accomodaties buitenland					686		
		144000 Cafés en restaurants buitenland					984		
		145000 Overige consumptie buitenland					851		

6. Bijlage 2 – Artikellijst verslagjaar 2018

Deze bijlage bevat een overzicht van de artikelen waarvan prijzen worden waargenomen in de CPI in 2018. De lijst is niet uitputtend vanwege de volgende redenen:

1. Zeer herkenbare artikelen waaruit informatie over merk, type, of winkel(keten)s is te herleiden, zijn gegroepeerd of uit het overzicht weggelaten.
2. Van bijna alle supermarkten en bouwmarkten en van enkele andere winkelketens en websites ontvangt het CBS de data van alle transacties die gedurende de verslagmaand gedaan zijn. In principe worden al deze transacties meegenomen in de CPI. Dit betekent dat het aantal artikelen waarvoor prijzen worden meegenomen in de CPI veel groter is dan het aantal artikelen in de onderstaande lijst. Productgroepen waarvoor bij diverse bedrijven prijzen integraal worden verzameld (via transactiedata of webscrapers), zijn gemarkeerd met een *. Voor deze productgroepen zijn enkele veel gekochte artikelen ter illustratie in de lijst opgenomen.

Artikellijst verslagjaar 2018

ECOICOP	Omschrijving	Artikelen
011110	Rijst*	Rijst
011120	Bloem en andere granen*	Bloem Meel
011130	Brood*	Afbakbrood Brood, gesneden en ongesneden Croissant, eierkoeken, pistolet, bolletje Krenten- en mueslibollen Krentenbrood en roggebrood Stokbrood, ciabatta
011140	Overige bakkerijproducten*	Beschuit, knäckebröd, crackers, cracottes Gebak en taarten Koekjes
011150	Pizza en quiche*	Pizza Quiche
011160	Pastaproducten en couscous*	Mie Noedels Pasta
011170	Ontbijtgranen*	Cornflakes Havermout Muesli, cruesli
011180	Overige graanproducten*	Mixen voor cake/gebak
011210	Rund- en kalfsvlees*	Biefstuk Entrecote, rib-eye Rundergehakt Runderlappen Runderpoulet, schenkel Rundervink Tartaar
011220	Varkensvlees*	Beenham Gyros, spekreepjes Hamlappen Karbonade Schnitzel, slavink Spareribs

Artikellijst verslagjaar 2018 (vervolg)

ECOICOP	Omschrijving	Artikelen
011230	Schapen- en geitenvlees*	Lamsvlees
011240	Pluimveevlees*	Hele kip Kipfilet
011250	Overig vlees*	Half-om-half gehakt Paarden-,konijnen-,herten-,eendenvlees
011270	Gedroogd, gezouten of gerookt vlees*	Vleeswaren (o.a. ham, rosbief, salami, leverworst)
011280	Overige vleesbereidingen*	Bitterballen Frikandellen Knakworst Kroketten
011310	Verse of gekoelde vis*	Haring Lekkerbekje, kibbeling Makreel Onbewerkte vis (o.a. zalm, kabeljauw, schol) Sushi
011330	Verse of gekoelde schaal- en schelpdieren*	Hollandse garnalen Mosselen
011350	Gedroogde, gezouten of gerookte vis en schaal- en schelpdieren*	Gerookte forel Gerookte paling
011360	Overige bereidingen en conserven van vis en schaal- en schelpdieren*	Vis in blik (o.a. zalm, tonijn, sardines) Vissticks
011410	Verse volle melk*	Verse volle melk
011420	Verse halfvolle en magere melk*	Verse halfvolle melk verse magere melk
011430	Houdbare melk*	Koffiemelk Poedermelk
011440	Yoghurt*	Yoghurt
011450	Kaas en kwark*	Kaas (o.a. Goudse kaas, geitenkaas, brie, camembert) Kwark
011460	Overige zuivelproducten*	Karnemelk Slagroom, crème fraîche Sojadrank Vla en pudding e.d.
011470	Eieren*	Eieren
011510	Boter*	Roomboter
011520	Margarine en andere plantaardige vetten*	Halvarine, dieet margarine Pindakaas
011530	Olijfolie*	Olijfolie
011540	Overige eetbare olie*	Arachideolie Frituurvet Zonnebloemolie
011610	Vers of gekoeld fruit*	Aardbeien Appel Avocado Banaan Bessen Bevroren fruit Druiven Fruitsalade Kersen Kiwi Mandarijn Meloen Nectarine Peer Perzik Pruim Sinaasappel

Artikellijst verslagjaar 2018 (vervolg)

ECOICOP	Omschrijving	Artikelen
011630	Gedroogd fruit en noten*	Zacht fruit Borrelnoten Cashewnoten Gedroogde vruchten en noten Pijnboompitten Rozijnen en noten
011640	Conserven van fruit en producten op basis van fruit*	Appelmoes en appelcompote Vruchtenconserven
011710	Verse of gekoelde groenten behalve aardappelen en andere knollen*	Asperges Aubergine Broccoli Champignons en andere paddenstoelen Courgette Knoflook Komkommer Kool (o.a. bloemkool, boerenkool) Paprika Prei Roerbak-, wokmix Sla en andere bladgroentes Spruitjes Tomaat Uien Witlof Wortels
011720	Diepvries groenten behalve aardappelen en andere knollen*	Diepvries groenten
011730	Gedroogde groenten, andere bereidingen en conserven van groenten*	Groenten in blik en glas Peulvruchten Vleesvervangers op basis van soja
011740	Aardappelen*	Aardappelen Aardappelschijfjes
011750	Chips*	Chips
011810	Suiker*	Suiker
011820	Jam, marmelade en honing*	Honing Jam Stroop
011830	Chocolade*	Bonbons Chocoladerepen Hagelslag Hazelnootpasta
011840	Snoepgoed*	Kauwgum Keelpastilles Snoep (o.a. winegums, drop, pepermint)
011850	Consumptie-ijs en roomijs*	Roomijs Waterijs
011860	Kunstmatische zoetstoffen*	Zoetjes en zoetstoffen
011910	Sauzen, samengestelde kruidenrijen*	Ketchup, tomaat- en currysaus Maaltijdmixen Mayonaise, sla- en fritessaus
011920	Zout, specerijen en keukenkruiden*	Kruiden Peper Zout
011930	Babyvoeding*	Babyvoeding
011940	Kant-en-klaarmaaltijden*	Aardappelmaaltijden Maaltijdsalades Pastagerechten
011990	Overige voedingsmiddelen n.e.g.*	Dieetvoeding Soepen

Artikellijst verslagjaar 2018 (vervolg)

ECOICOP	Omschrijving	Artikelen
012110	Koffie*	Gemalen koffie Koffiebonen Koffiecapsules en -pads Oploskoffie
012120	Thee*	Thee
012130	Cacao*	Cacao
012210	Mineraalwater of bronwater*	Bron- en mineraalwater
012220	Frisdranken*	Energy drinks Frisdrank (o.a. cola, sinas, icetea) Sportdrank
012230	Vruchten- en groentesappen*	Limonadesiroop Overig sap Vers sap, dubbeldrank
021110	Gedistilleerde dranken en likeuren*	Jenever Kruidenbitter Likeur Rum Vieux Whisky Wodka
021210	Wijn van druiven*	Prosecco Rode wijn Rosé Witte wijn
021230	Distillatiewijn*	Rode port Sherry Vermouth
021310	Pils*	Pils
021320	Overig alcoholhoudend bier*	Speciaal bier
021330	Licht alcoholisch en alcoholvrij bier*	Alcoholvrij bier Radler bier
022010	Sigaretten*	Sigaretten
022020	Sigaren*	Sigaren
022030	Shag en andere tabaksproducten*	Shag Pijptabak Filterhulzen Vloeitjes
031210	Herenkleding*	Bermuda Broek Colbert Kostuum Overhemd Polo shirt Pullover Short Slip Sokken T-shirt Winterjack Winterjas Zomerjas Zwembroek
031220	Dameskleding*	Beha Bermuda Bikini Blouse Broek Jasje

Artikellijst verslagjaar 2018 (vervolg)

ECOICOP	Omschrijving	Artikelen
		Jurk
		Nachthemd
		Panty
		Rok
		Slip
		Sokken
		Topje
		Trui
		T-shirt
		Winterjas
		Zomerjas
031230	Baby- en kinderkleding*	Baby broek
		Baby shirt
		Bermuda
		Blouse
		Broek
		Jurk
		Overhemd
		Rok
		Rompertje
		Slip
		Sokken
		Trui
		T-shirt
		Winterjas
		Zomerjas
031310	Overige kledingartikelen	Fietshelm
031410	Wasserijen en stomerijen	Stomen van kleding
032110	Herenschoenen*	Korte laars
		Instapper
		Slipper
		Sneaker
		Sportschoen
		Veterschoen
		Veterlaars
032120	Damesschoenen*	Enkellaars
		Laars
		Pump
		Sneaker
		Teenslipper
		Veterlaars
		Zomerschoen
032130	Kinderschoenen*	Laars
		Sandaal
		Schoen
		Sneaker
041100	Werkelijke woninghuur betaald door huurders	Woninghuur
041220	Garagehuur en overige huur betaald door huurders	Huur garage
042100	Toegerekende huur eigen woning	Toegerekende huur eigen woningbezit
043100	Materiaal voor onderhoud en reparatie van de woning*	Afplaktape
		Behang
		Fitting
		Handdouche
		Hout
		Kraan
		Lak
		Lijm
		Mengkraan

Artikellijst verslagjaar 2018 (vervolg)

ECOICOP	Omschrijving	Artikelen
		Meubelpaneel, MDF-plaat
		Toogscherm
		Verf, muurverf
		Verfgereedschap
		Vloertegel
		Vulmiddel
		Wandtegel
043240	Diensten van schilders	Uurtarief schilder
044100	Watervoorziening	Vastrecht water
		Waterverbruik
044200	Ophalen van huisvuil	Ophalen van huisvuil
044300	Riolering	Rioolheffing
044410	Onderhoudskosten in meergezinswoningen	Servicekosten gemeenschappelijke ruimten
045101	Transport van elektriciteit	Transport van elektriciteit
045102	Levering van elektriciteit	Grijze elektriciteit
		Groene elektriciteit
045103	Specifieke heffingen elektriciteit	Heffingen elektriciteit
045211	Transport van gas	Transport van gas
045212	Levering van gas	Levering van gas
045213	Specifieke heffingen gas	Heffingen gas
045500	Stadsverwarming	Tarief gasverwarming per GJ
		Vastrecht stadsverwarming
051110	Meubelen voor het huis*	Badkamermeubilair
		Eetkamermeubilair (tafel, stoel etc.)
		Kantoormeubilair (bureau etc.)
		Slaapkamermeubilair (bed, kledingkast etc.)
		Woonkamermeubilair (bank, sofa, kast etc.)
051120	Tuinmeubelen*	Tuinmeubilair
051130	Verlichtingsapparatuur*	Diverse armaturen (wandlamp, plafondlamp, buitenlamp)
051190	Overige meubelen en stoffering*	Fotolijst
		Ingelijste afbeelding
		Kandelaar
		Sierkussen
051210	Vaste vloerbedekking en tapijten*	Tapijt
		Vloerkleed
051220	Overige vloerbedekking	lamelparket
		ondervloer
		vinyl vloerbedekking
052010	Meubelstoffen en gordijnen*	Gordijnen
		Jaloezieën
		Rolgordijnen
052020	Beddengoed*	Dekbedovertrek
		(Lits-jumeaux) dekbedden
		Hoeslaken
052030	Tafel- en toiletlinnen*	Badhanddoek
		Tafellaken
		Theedoek
053110	Koel- en vrieskasten*	Diepvrieskast
		Koelkast
053120	(Af)wasmachines en wasdrogers*	Afwasmachine
		Droogautomaat
		Wasmachine
053130	Fornuizen, ovens, magnetrons en dergelijke*	Gasfornuis, elektrofornuis
		Magnetron
053140	Verwarming, airconditioners*	Airconditioning
		Elektrische kachel
		Ventilator
053150	Schoonmaakapparaten*	Stofzuiger

Artikellijst verslagjaar 2018 (vervolg)

ECOICOP	Omschrijving	Artikelen
053210	Keukenmachines*	(Hetelucht) Friteuse, Keukenmachine
053220	Koffiezetapparaten, waterkokers en dergelijke*	Staafmixer Koffiezetter Waterkoker
053230	Strijkijzers*	Strijkijzer
053300	Reparatie van huishoudelijke apparaten	Reparatie van huishoudelijke apparaten
054010	Glaswerk, kristal en aardewerk of porselein	Drinkglazen Glazen bloemenvaas Kop & schotel Waxinelichthouder
054020	Messen, bestek en zilverwerk	Bestekset
054030	Niet-elektrische keukenartikelen*	Beschuitbus Emmer Koekenpan
055110	Grote gereedschappen en werktuigen met motor*	Heggenschaar Hogedruk reiniger Klopboormachine Schroefboormachine
055210	Kleine handgereedschappen*	Soldeerbout Handzaag Snoeischaar Steeksleutelset
055220	Diverse losse onderdelen*	Batterijen Lampen (halogeen, led) Randaarde snoer Rookmelder Stopcontact
056110	Schoonmaak- en onderhoudsproducten*	Luchtverfrisser Vaatwasmachine tabs Wasmiddelen Wasverzachter
056120	Overige niet-duurzame kleine huishoudproducten*	Aluminiumfolie Huishoudfolie Kaarsen Keukenpapier Lucifers Vuilniszakken
056290	Overige diensten ten behoeve van het huishouden	Glazenwasser Kosten hovenier Werkster
061100	Farmaceutische producten*	ADHD medicatie Anticonceptiepil Slaap/kalmeringsmiddel Kauwtablet vitamine Maagzuurremmer Neusspray Pijnstillers Verkoudheidsbalsem
061210	Zwangerschapstests, condoms en andere mechanische contraceptiva*	Condoms Zwangerschapstest
061290	Overige medische producten n.e.g.*	Pleister Verband
061310	Brillen op sterkte en contactlenzen	Brilmonturen Contactlenzen
061320	Gehoorapparaten	Hoortoestel
062120	Diensten van medisch specialisten	Diensten orthodontist
062200	Diensten van tandartsen	Mondhygiënist

Artikellijst verslagjaar 2018 (vervolg)

ECOICOP	Omschrijving	Artikelen
062390	Overige paramedische diensten	Tandarts Tandtechnicus Alternatieve geneeswijzen Fysiotherapeut Psycholoog
071110	Nieuwe auto's	Auto's segment A (Miniklasse) Auto's segment B (Compacte klasse) Auto's segment C (Compacte middenklasse) Auto's segment D (Middenklasse) Auto's segment J (Midi MPV's) Auto's segment L (SUV's)
071120	Tweedehands auto's	Tweedehands auto's
071200	Motorfietsen, scooters, bromfietsen en elektrische fietsen	Elektrische fiets Motorfiets Scooter Snorfiets
071300	Fietsen	Hybride fiets Kinderfiets Stadsfiets
072110	Banden	Autobanden Fietsbanden
072120	Onderdelen van privé-voertuigen	Fiets achterlicht
072130	Accessoires voor privé-voertuigen*	Kettingslot Fietstas Navigatiesysteem
072210	Diesel*	Diesel
072220	Benzine*	Euro95
072230	Overige brandstoffen voor privé-voertuigen*	LPG
072300	Onderhoud en reparatie van privé-voertuigen	Bandenwissel/bandenopslag Carwash voor personenauto Diensten fietsenmaker Onderhoud motorfiets Grote beurt Kleine beurt Pechhulp Vervangen auto-onderdelen
072410	Huur van garages, parkeerplaatsen en privé-voertuigen	Autohuur Huur aanhangwagen Private lease auto (lang)parkeren luchthaven Parkeergarage commercieel Parkeergarage gemeente Parkeerkosten attracties Parkeermeter stadscentrum
072420	Parkeer- en tolgeld	Toltarief personenauto
072430	Rijlessen, rijexamens, rijbewijzen en technische keuringen	Autorijles Praktijkexamen rijbewijs B Technische keuringen
073110	Personenvervoer per spoor	Treinreis
073120	Personenvervoer per tram of metro	OV-chipkaart
073210	Personenvervoer per bus	OV-chipkaart
073220	Personenvervoer per taxi of huurauto met chauffeur	Taxirit
073320	Internationale vluchten	Vliegtickets binnen Europa Vliegtickets buiten Europa
073410	Personenvervoer over zee	Personenvervoer over water (naar buitenland)
073420	Personenvervoer over binnenwateren	Personenvervoer over water (binnenland)
073620	Verhuizing en opslag	Opslag van goederen Verhuizing

Artikellijst verslagjaar 2018 (vervolg)

ECOICOP	Omschrijving	Artikelen
081010	Bezorging van brieven	Brievenbuspost
081090	Overige postdiensten	Pakketpost
082020	Mobiele telefoons*	Mobiele telefoons
083010	Vaste telefoondiensten	Tarieven vaste telefoon
083020	Mobiele telefoondiensten	Abonnement mobiel met internet Prepaid met internet Prepaid zonder internet Sim-only met internet
083030	Verlenen van toegang tot internet	Kosten internet provider
083040	Gebundelde telecommunicatiediensten	Dual play (internet en TV) Triple play (internet, vaste telefonie, TV) Quad play (internet, vaste telefonie, mobiele telefonie, TV)
091110	Audio-opname- en weergaveapparatuur*	Audio set Draadloos luidsprekersysteem Home cinema set Soundbar
091120	Televisies en video-apparatuur*	Televisies
091130	Draagbare beeld- en geluidapparatuur*	Bluetooth draagbare luidspreker Virtual reality bril
091190	Overige apparatuur voor de opname en weergave van audio en video*	E-reader Hoofdtelefoon Streaming apparaat
091210	Camera's*	Actioncam Digitale fotocamera Digitale SLR camera
091220	Accessoires voor foto- en filmapparatuur*	Objectieven, UV-Filters UV-Filters
091310	Personal computers	Notebooks Tablets
091320	Accessoires voor gegevensverwerkende apparatuur	Monitor Printer
091330	Software	Software
091410	Voorbespeelde dragers van beeld of geluid*	CD DVD
091490	Overige beeld- en geluidsdragere*	Fotopapier Geheugenkaartje
091500	Reparatie van audio- en videoapparatuur, foto- en filmapparatuur en gegevensverwerkende apparatuur	Reparatie van computer
092110	Kampeerwagens, caravans en aanhangwagens	Caravan Vouwwagen
092130	Boten, buitenboordmotoren en bootuitrusting	Motorboot Zeilboot
092210	Muziekinstrumenten	Elektrische gitaar Digitale piano Elektrisch drumstel Akoestische gitaar
092300	Onderhoud en reparatie van andere grote duurzame goederen voor recreatie en cultuur	Ligplaats boot Stalling caravan
093110	Spellen en hobby's*	Game voor console Consoles Game voor PC Gezelschapsspel
093120	Speelgoed en feestartikelen*	Bouwblokken en -stenen Knutselpullen loopfiets Puzzel Speelfiguren
093210	Sportartikelen	Fitnessmatje Tennisracket

Artikellijst verslagjaar 2018 (vervolg)

ECOICOP	Omschrijving	Artikelen
093220	Kampeeraankleding en artikelen voor recreatie in de open lucht*	Voetbalschoenen Barbecue Tent
093310	Tuinproducten*	Bloempot Plantenbak Potgrond
093320	Planten en bloemen	Kamerplanten Tuinplanten
093420	Producten voor huisdieren*	Hondenriem Kattenbakvulling Voer voor huisdieren
093500	Diensten ten behoeve van huisdieren	Behandeling dierenarts Consult dierenarts
094110	Entree attractieparken, bijwonen van recreatie- en sportevenementen	Entree attractiepark Seizoenkaart voetbalstadion Entree diverse evenementen
094120	Deelname aan recreatie en sport	Abonnement online gaming Abonnement sportschool Entree skibaan Entree zwembad Huur bowlingbaan Huur golfbaan Huur tennisbaan Karten Privés muziekinstrument
094130	Contributie sport- en ontspanningsverenigingen	Contributie hockeyvereniging Contributie muziekvereniging Contributie tennisvereniging Contributie voetbalvereniging Contributie wedstrijdswemmen
094210	Bioscopen, theaters en concerten	Entree bioscoop Entree podiumkunsten
094220	Musea, bibliotheken, dierentuinen	Contributie bibliotheken Entree dierenpark Entree museum
094230	Kijk- en luistergeld en televisieabbonementen	Abonnement kabeltelevisie Abonnement streaming muziekdienst Abonnement streaming videodienst
094250	Diensten op het gebied van fotografie*	Afdrukken foto's Kleurenfoto uitvergroten Online fotoboek maken Pasfoto digitaal
095110	Fictieboeken*	Fictieboeken
095120	Studieboeken	Studieboeken
095130	Overige non-fictieboeken*	Overige non-fictieboeken
095210	Kranten*	Abonnement landelijk dagblad Abonnement regionaal dagblad Dagblad in losse verkoop
095220	Tijdschriften*	Abonnement tijdschrift Tijdschrift in losse verkoop
095300	Divers drukwerk*	Wenskaart online verzending Wenskaarten
095410	Producten van papier*	Enveloppen Kopieerpapier Schrijfblokken
095490	Overige schrijfwaren en tekenartikelen*	Balpen Inktcartridge Plakband

Artikellijst verslagjaar 2018 (vervolg)

ECOICOP	Omschrijving	Artikelen
096020	Pakketreizen naar het buitenland	Potlood Pakketreizen binnen Europa Pakketreizen buiten Europa
102000	Secundair onderwijs	Lesgeld MBO
104000	Tertiair onderwijs	Lesgeld hoger onderwijs
105000	Onderwijs dat niet naar niveau kan worden ingedeeld	Beroepsopleidingen Vrijtijdssopleidingen
111110	Restaurants, cafés en dancings	Bier Bitterballen Frisdrank Hoofdgerecht Chinees Hoofdgerecht Grieks Hoofdgerecht Italiaans Hoofdgerecht Nederlands/Frans Ijs Koffie, thee etc. Likeur Maaltijdsalade Soep Tosti Wijn
111120	Fastfood en afhaalmaaltijden*	Afhaalmaaltijd Belegde broodjes Bezorgmaaltijd Fastfood menu Frikandel Frisdrank Frites Kapsalon Koffie Kroket Milkshake Overige snacks
111200	Kantines	Boter, (dieet)margarine Boterham Broodbeleg Halfvolle melk Kroket Sinaasappel Soep
112010	Hotels, motels, herbergen en dergelijke	Hotelovernachting
112020	Bungalowparken, kampeerterreinen, jeugdherbergen en dergelijke	Huur bungalow Staangeld caravan
121110	Heren- en kinderkappers	Kapperstarief, heren Kapperstarief, kind
121120	Dameskappers	Haarkleuring Kapperstarief, dames Permanent
121130	Schoonheidsbehandelingen	Lichaamsmassage Pedicure Sauna Schoonheidsbehandeling
121210	Elektrische apparaten voor lichaamsverzorging*	Elektrische tandenborstel Föhn Scheerapparaat
121310	Niet-elektrische apparaten*	Scheermesjes Tandenborstel
121320	Artikelen voor persoonlijke hygiëne en wellness, esoterische en schoonheidsproducten*	After shave

Artikellijst verslagjaar 2018 (vervolg)

ECOICOP	Omschrijving	Artikelen
		Babyverzorgingsartikelen
		Badschuim
		Bodylotion
		Deodorant
		Douchecrème, -gel
		Eau de toilette
		Haarborstel
		Haarverf
		Hairspray, -gel
		Huidcrème
		Lippenstift
		Luiers
		Mascara
		Mondwater
		Nachtcrème
		Oogschaduw
		Papieren zakdoekjes
		Shampoo
		Tampons, maandverband, inlegkruisjes
		Tandpasta
		Tissues
		Toiletpapier
		Vloeibare zeep
		Watten
		Zeep
		Zonnebrandproducten
123110	Sieraden	Oorbellen
		Collier
		Ring
		Kralenketting
		Armband
123120	Klokken en horloges	Damespolshorloge
		Herenpolshorloge
123210	Reisartikelen*	Damestas
		Koffer
		Portemonnee
		Rugtas
		Trolley
123290	Overige artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g.*	Paraplu
		Zonnebril
124010	Kinderopvang	Gastouderopvang
		Kinderdagverblijf
		Naschoolse opvang
		Tussenschoolse opvang
124030	Thuiszorg	Thuiszorg
125200	Verzekeringen in verband met de woning	Inboedelverzekering
125320	Particuliere verzekeringen in verband met gezondheid	Aanvullende tandartsverzekering
		Aanvullende ziektekostenverzekering
125410	Motorrijtuigverzekeringen	Autoverzekering wa/bc/vc
125420	Reisverzekeringen	Doorlopende reisverzekering
125500	Overige verzekeringen	Aansprakelijkheidsverzekering
		Rechtsbijstand verzekering
126210	Vergoedingen voor banken en postkantoren	Bankpakket basis
		Kosten creditcard
		Kosten creditcard
		Hypotheek advieskosten via bank
		Online effectentransactie
126220	Honoraria en kosten van de diensten van effectenmakelaars, beleggingsadviseurs	Hypotheek advieskosten via tussenpersoon

Artikellijst verslagjaar 2018 (slot)

ECOICOP	Omschrijving	Artikelen
127010	Administratieve kosten	Tarief belastingconsulent Aanvraag id kaart Aanvraag paspoort Tarief huwelijk Uittreksel bevolking Verlengen rijbewijs
127020	Juridische diensten en accountants	Griffierecht rechtbank Huwelijkse voorwaarden Samenlevingscontract Testament
127030	Diensten van begrafenisondernemers	Bijeenkomst/plechtigheid Plaatsen rouwadvertentie Tarief begrafenis Tarief crematie
127040	Overige betalingen en diensten	Consumentenvereniging Internet daten Vakbonden
131000	Zuiveringsheffing	Watersysteemheffing Zuiveringsheffing
132000	Motorrijtuigenbelasting	Motorrijtuigenbelasting
133000	Hondenbelasting	Hondenbelasting
141000	Voeding buitenland	Voeding in het buitenland
142000	Vervoer buitenland	Benzine in het buitenland Openbaar vervoer in het buitenland
143000	Accomodaties buitenland	Accommodatie in het buitenland
144000	Cafés en restaurants buitenland	Horeca in het buitenland
145000	Overige consumptie buitenland	Overige consumptie in het buitenland

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2017–2018	2017 tot en met 2018
2017/2018	Het gemiddelde over de jaren 2017 tot en met 2018
2017/'18	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2017 en eindigend in 2018
2015/'16–2017/'18	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2015/'16 tot en met 2017/'18

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever
Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress
CCN Creatie en visualisatie, Den Haag

Ontwerp
Edenspiekermann

Inlichtingen
Tel. 088 570 7070
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2018.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.